

[Martin.]

man nærer betænkelighed ved at foretage i andre lande, og det er ikke mærkeligt, at der ude i befolkningen kommer betænkeligheder til orde ved dette skridt. Det ville ikke være sundt, hvis et sådant skridt kunne foretages, uden at der meldte sig betænkeligheder. Når jeg hører på denne debat, kan jeg ikke lade være med at tænke på, at da jeg begyndte i politik for 50 år siden, bekæmpede man landstinget, fordi det modsatte sig folketingets vilje. Nu ser det nærmest ud til, at man bebrejder landstinget, at det aldrig har modsat sig noget, som folketinget har besluttet. Et sådant argument kan imidlertid ikke få vægt, uden at det påvises, at folketinget har besluttet noget, som landstinget egentlig burde have standset. Man kan ikke sige, at landstinget har svigtet sin pligt, hvis der ikke har været noget at standse, og vil man påstå, at der ikke har været noget at standse, og at landstinget derfor er overflødig, så må jeg sige, at det er jo ikke sikkert, at forholdene bliver ved med at være sådan i fremtiden.

Det er betragtninger, som man møder ude i befolkningen, og det gavner i hvert fald ikke sagen, hvis begrundelsen for landstingets afskaffelse får en form, som er krænkende og også uretfærdig overfor medlemmer af det andet høje ting. Det er ude omkring i befolkningen en udbredt opfattelse, at landstingets medlemmer har øvet et godt og solidt, grundigt og sagligt arbejde i samarbejde med folketinget, og det andet høje ting tæller medlemmer, som der står meget stor respekt om i befolkningskredse ude i landet. Derfor vil det uheldigste, vi kan gøre, være at give begrundelsen for landstingets afskaffelse en sådan form, at det krænker det andet høje tings medlemmer personligt. Flere foregående talere har fremhævet det arbejde, der er udført i landstinget, og jeg skal ikke uddybe disse betragtninger. Jeg er enig med det ærede medlem hr. Hans Conrad Koefoed i, at når landstinget forsvinder, så forsvinder der også en type af lovgivere, som adskillige vil komme til at savne.

Det ville, som jeg har sagt, ikke være sundt, hvis en så afgørende begivenhed som en grundlovsændring foregik, uden at der meldte sig betænkeligheder. Det er da også klart for os alle, at der er fremkommet adskillige betænkeligheder ved det frem-

satte forslag. Der er fremsat betænkeligheder i bladene, der er fremsat betænkeligheder på møder, og vi har allesammen mødt betænkeligheder under vor færden ude i landet. Det ærede medlem hr. Thestrup fremhævede betænkeligheder, som man møder i næsten alle juridiske kredse. Det ærede medlem hr. Anker Lau fremsatte betænkeligheder, som er meget stærke i erhvervs-kredse. Der er betænkeligheder overfor mange enkeltheder, således overfor arbejdsparagraffen, og det er som bekendt dens uklarhed, der vækker betænkelighed. Jeg vil håbe, at denne debat vil skabe klarhed over, hvorledes denne paragraf skal forstås. Det er jo højst uheldigt, hvis der breder sig den opfattelse, at her har man ikke kunnet blive enig om nogen bestemmelse, og så har man foreslået noget, som enhver part kan fortolke på sin måde. Noget sådant er en ny grundlov ikke tjent med.

Der er også betænkeligheder ved folkeafstemningen om valgretsalderen sideordnet med folkeafstemningen om grundloven. Man kan møde den praktiske indvending, at en sådan dobbeltafstemning vil volde nogen forvirring. Der er også adskillige, der siger, at når de skal stemme for den ny grundlov, ønsker de i hvert fald at være klar over, hvad de stemmer for, og at når de stemmer for den nu fremsatte grundlov, er de i hvert fald ikke klar over, hvad valgretsalderen bliver. Om den bliver 21 eller 23 år, står hen i det uvisse, og de skal altså ved at sige ja til grundloven sige ja til noget, de ikke er helt på det rene med. Når man nu tager valgretsalderen ud af grundloven og gør den til et almindeligt lovgivningsspørgsmål, så synes jeg, det måtte være muligt at undgå denne dobbelte afstemning, som jo også tager lidt af den festglæde, der skulle være ved en grundlovsafstemning, væk, idet man ligesom deler opmærksomheden. Jeg synes, at når det nu bliver lettere at forandre valgretsalderen end grundloven, så må det være muligt at sætte en bestemt valgretsalder ind, og jeg tror, at det ville gøre det lettere at samle tilslutning om forslaget.

Man møder også store betænkeligheder ved, at det bliver lettere at ændre grundloven. Jeg kan her slutte mig til de betragtninger, som det ærede medlem hr. Arnth Jensen fremsatte, og som deles af mange ude i befolkningen. Det kan man være aldeles sikker på. Det er en udbredt opfattelse, at det ikke bør være så let at